

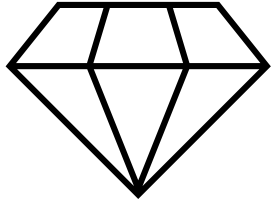
Sote-työparityö haavoittuvassa asemassa oleville 18-24-vuotiaille nuorille

12/2025

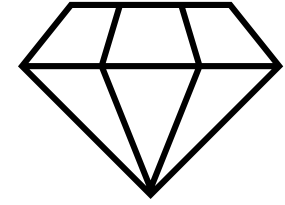

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Sote-työparityö kiteytettynä

Mitä

- Tarjoaa **monialaista palvelutarpeen arviointia** haavoittuvassa asemassa oleville 18-24-vuotiaille, sisältäen myös;
- palveluiden koordinoinnin ja –suunnittelun, ohjauksen ja lähetteet
- lyhytintervention tarvittaessa

Miten

- Toteutus nuorten sosiaalityön ja opiskeluterveydenhuollon keskitettyjen palveluiden yhteistyönä
- Sote-työparin muodostavat **sosiaalityöntekijä ja mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitaja**
- Palvelun toteuttaminen **nuoren tarpeista lähtien**; jalkautuminen, etäasiointi, joustavuus jne.

Miksi

- **Varmistetaan lakisääteisten palveluiden toteutuminen haavoittuvassa asemassa oleville nuorille;**
- joilla on erityisiä vaikeuksia hakeutua avun piiriin ja vastaanottaa palveluita
- jotka eivät ole muista palvelusta saaneet riittävää apua, vaan tarvitsevat **jalkautuvaa luokse tulevaa monialaista tukea**

Palveluiden kuvaus

Nuorten sosiaalityö

- Toimii Helsingissä neljällä ilmansuunnalla, yhteensä kuudessa tiimissä
- Tiimeissä työskentelee sosiaalityöntekijöitä ja sosiaaliohjaajia, jotka toimivat asiakkaidensa omatyöntekijöinä
- Tarjoaa aikuissosiaalityön palvelua 16-29-vuotiaille
- Tukee mm. asumiseen, koulutukseen, työhön, terveyteen ja sosiaalisiin suhteisiin liittyvissä asioissa
- [Nuorten sosiaalityö | Helsingin kaupunki](#)

Opiskeluterveydenhuolto, keskitetyt palvelut

- Tarjoaa tukea mm. mielenterveyteen sekä raskauden ehkäisyyn ja seksuaaliterveyteen liittyvissä asioissa ja toteuttaa kutsuntaterveystarkastuksia
- Palvelussa työskentelee mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajia ja terveydenhoitajia
- Tarjoaa palvelua pääasiassa opiskelijoille, mutta myös sovitusti tietyille haavoittuvassa asemassa oleville asiakasryhmille, kuten Sote-työparityön asiakkaille
- [Opiskeluterveydenhuollon keskitetty vastaanotto | Helsingin kaupunki](#)

Sote-työparityön kohderyhmä

- **18-24-vuotias**
- **Elämää vaikeuttavia oireita**, joihin tarvitsee tukea:
 - Mielenterveysoireita, usein vaikeatasoisia (masennus-, ahdistus-, paniikkioireet, sosiaaliset pelot)
 - Päihderiippuvuutta
 - Nepsy-oireita, oppimisvaikeuksia
 - Somaattisia oireita
 - **On tyypillistä, että useampi oire ilmenee samanaikaisesti**
- **Usein koulutuksen ja työelämän ulkopuolella (NEET)**

Erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan palveluita, eli [erityisen tuen tarve](#) (SHL 3 §, TervHL 24 §), mikä näkyy vaikeutena

- **liikkua kotoa**
- kertoa tilanteestaan, sanoittaa oireitaan
- sitoutua tapaamisiin, yhteydenpitoon, suunnitelmalliseen työskentelyyn
- käyttää Maisaa, soittaa puhelimella
- hahmottaa palvelujärjestelmää

Sote-työparityön eteneminen

Tarpeen tunnistaminen

- Asiakkuus alkaa pääsääntöisesti Nuorten sosiaalityöstä **tunnistamalla tarve** esim. sosiaalihuoltolain mukaisen yhteydenoton tai ilmoituksen kautta
- Myös mielenterveys- ja päihdetyön (mtp) sairaanhoitaja voi tunnistaa työssään kohderyhmään sopivan nuoren

- [Eriyisen tuen ohje](#) auttaa erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan tunnistamisessa

Asiakkaaksi tulo

- Nuorta tavoitellaan ja rakennetaan luottamusta → Nuoren **suostumus** on edellytys monialaisen työn aloittamiselle ja tietojen vaihtamiselle sosiaali- ja terveydenhuollon välillä (aloittamiseen riittää suullinen suostumus, mutta ensimmäisellä tapaamisella pyydetään kirjallinen)
- Suostumuksen jälkeen nuorelle nimetään **mtp-sairaanhoitaja hoitovastaavaksi** ja viimeistään tässä vaiheessa **sosiaalityöntekijä omatyöntekijäksi**
- Nuorella on työparityön ajan sekä sosiaali- että terveydenhuollon asiakkuus

Työskentely

- Sosiaalityöntekijä ja mtp-sairaanhoitaja toimivat työparina tehden nuorelle **monialaista palvelutarpeen arviointia ja jatkohoidon- ja palveluiden suunnittelua**
- Tapaamiset tarpeen mukaan nuoren kotona/muussa nuoren toivomassa paikassa/etänä
- Työskentelyyn sisältyy myös työparin keskinäinen yhteyden- ja neuvonpito
- Mukaan työskentelyyn tarpeen mukaan myös muut nuorelle tärkeät ammattilaiset ja läheiset
- Tarvittaessa myös erilliset nuoren ja sosiaalityöntekijän tai sairaanhoitajan tapaamiset
- **Lyhytinterventiolla** tuetaan nuorta tarvittaessa työparityön aikana

Lopetus

- Työparityö päätetään, kun arviointi ja jatkosuunnitelma on saatu tehtyä ja nuori on työparin tukemana **siirtynyt tarvitsemiensa palvelujen piiriin**
- Nuorten sosiaalityön asiakkuus jatkuu tarvittaessa
- Keskeytynyt työparityö voidaan nuoren halutessa käynnistää uudelleen

Nuoren sitoutuminen työskentelyyn voi vaihdella, ja eteneminen olla ”kuminauhamaista”.
Luottamuksen rakentumisen eteen työskennellään koko Sote-työparityön ajan.

Sote-työparin vastuualueet

Mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitaja

Nuoren
hoitovastaavana
toimiminen ja
terveyspalveluiden
koordinointi
työparityön ajan

Lyhytintervention
toteuttaminen
tarvittaessa työparityön
aikana

Nuoren **terveydentilan**
kartoitus
(Terapianavigaattori,
oiremittarit)

Terveysasema-
yhteistyö nuoren
tarvittaessa
terveysaseman
palveluita

Lähetteet, ohjaus ja
saattaminen
jatkohoitoon

Sosiaalityöntekijä

Nuoren
sosiaalihuollon
omatyöntekijänä
toimiminen

Nuoren
terveyspalvelujen
saannin edistäminen
yhteistyössä
sairaanhoitajan kanssa

Sosiaalihuoltolain
mukaisen
palvelutarpeen arvion
toteuttaminen (erit.
toimeentulo, etuudet,
asuminen, työllisyys)

Nuoren
sosiaalipalveluiden ja
muiden nuoren
tarvitsemien
palveluiden
koordinointi

Nuoren
omatyöntekijänä
jatkaminen työparityön
jälkeen, jos nuoren
sosiaalihuollon
asiakkuus jatkuu

Lähtökohtana nuoren tarpeet

- ♥ **Jalkautuva ja palveluissa asiointia tukeva työote:** Tehdään kotikäyntejä ja hyödynnetään etäyhteyksiä. Saatetaan tai mennään mukaan vastaanotoille. Kirjataan siten, että se tukee nuoren kertomaa esim. lääkärin vastaanotolla ja “tulkataan” lääkärin tekstejä.
- ♥ **Joustavuus, kärsivällisyys, ajan antaminen:** Annetaan nuorelle mahdollisuus hakea apua omassa tahdissa, sekä ottaa etäisyyttä ja palata matalalla kynnyksellä. Puretaan ”jumitilanteita”.
- ♥ **Kuulluksi ja kohdatuksi tuleminen:** Annetaan tilaa nuorelle kertoa omista tarpeistaan ja toiveistaan.
- ♥ **Luottamuksen luominen:** On edellytys nuoren auttamiselle ja tukee nuorta kertomaan vaikeimmistakin asioista, kuten päihdeongelmasta.
- ♥ **Motivointityö:** Tuodaan esille esimerkiksi lääkärin tapaamisen hyötyjä.

**Sote-työparityössä
työskennellään
nuoren tarpeista
käsin ja nuorta
kuullen!**

Vinkit soveltajalle

- On tärkeää huolehtia siitä, että työpari pitää toisensa ajan tasalla yhteisten työparityö –asiakkaidensa tilanteesta.
- Joissakin tilanteissa yhteydenpito kahden työntekijän kanssa voi olla nuorelle liian raskasta. Tässä vaaditaan sopivan tasapainon etsimistä, ja erilliset tapaamiset voivat olla tällöin hyödyllisiä.
- Työskentelyprosessit voivat vaihdella muutamasta kuukaudesta yli vuoteen, ja edetä ”kuminauhamaisesti”. Jos tuntuu, että kaikki mahdollinen on tehty ja nuoren tilanteessa ei edetä, voi asiakkuuden päättää. Nuorelle kerrotaan, että työskentely voidaan käynnistää uudelleen, kun nuori on siihen valmis. On hyvä muistaa, että kun palveluiden ulkopuolella olleelle nuorelle on saatu tarjottua hyvä kohtaaminen ammattilaisten kanssa, on se jo onnistuminen ja hyöty itsessään.
- Sote-työparityötä kokeiltiin 18-29-vuotiailla, ja vaikka lopulta kohdensimme sen resurssisyistä 18-24-vuotiaisiin, toimintamallin toimivuudessa ei havaittu eroja ikäryhmien välillä. Saamiemme kokemusten perusteella voimme suositella Sote-työparityötä kokeiltavaksi muillakin työikäisillä.

Helsinki

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU